

Møte om: KOSTRA regnskapsgruppe

Saksnr.:

Tilstede: Charlotte Herje, KDD
Anne Brit Thorud, SSB
Arne Dahler, Alta kommune (KS)
Helge Holthe, Verdal kommune (NKK)
Knut Erik Lie, NKRF
Svein Kvammen, Bergen kommune (KS)
Viggo Hjalmar Døhl, Nordland fylkeskommune (KS)
Camilla B. Strand, Nordre Follo kommune (KS)
Arild Kormeseth, KDD
Jostein Birkelund, SSB

Forfall: Grete Rødal, Møre og Romsdal fylkeskommune (KS)
Bent Devik, KDD
Sigmund Engdal, KS

Dato: 1.9.2023

Møteleder: Charlotte Herje

Referent: Arild Kormeseth

Kopi til:

Referat fra møtet i KOSTRA regnskapsgruppe 1.9.2023

Sak 02/23 Arbeidsgruppens forslag til endringer i veiledningen til KOSTRA-kontoplanen for 2023

Arbeidsgruppen for helse og omsorg skal avvikle funksjon 254 Helse og omsorgstjenester hjemmeboende og erstatte den med to nye funksjoner: 257 og 258. I sak 01/23 fra mai foretok regnskapsgruppen en forhåndsvurdering av forslaget, og ga sin prinsipielle tilslutning til det.

Arbeidsgruppen foreslår følgende ny tekst (oppdatert etter arbeidsutvalgets møte 30. august):

257 Hjemmetjenester – bofellesskap/samlokaliserte omsorgsboliger med personellbase

1. Helse- og omsorgstjenester fra personellbase til brukere i bofellesskap eller samlokaliserte omsorgsboliger, der personellbasen og omsorgsboligen er lokalisert på samme sted.
2. Funksjonen kan omfatte følgende hjemmetjenester:
  - a. Helsetjenester i hjemmet, herunder sykepleie (hjemmesykepleie) og psykisk helse- og rusarbeid
  - b. Praktisk bistand og opplæring
  - c. Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
  - d. Avlastning utenfor institusjon
3. **Inntekter fra egenandel for praktisk bistand og opplæring, jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kapittel 2, dersom brukeren får tjenestene fra personellbase som er lokalisert på samme sted som brukeren omsorgsbolig. Dersom brukeren får tjenester fra personellbase som ikke er lokalisert på samme sted som omsorgsboligen, skal inntektene fra brukeren egenandel føres på F258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet med videre.**

Presiseringer:

4. Dersom en personellbase gir hjemmetjenester til brukere utenfor de tilknyttede samlokaliserte omsorgsboligene/bofellesskapet, skal utgiftene knyttet til dette føres på F258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet mv.
5. Dersom brukere i bofellesskap eller samlokaliserte omsorgsboliger med personellbase mottar tjenester fra andre virksomheter enn den tilknyttede personellbasen, skal utgiftene knyttet til dette føres på F258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet mv.
6. Utgifter knyttet til personellbase som er opprettet for å gi hjemmetjenester til én enkelt bruker som er 18 år eller eldre, skal føres på F258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet mv.
7. Utgifter til heldøgns helse- og omsorgstjenestetilbud utenfor foreldrehjemmet for barn og unge **som har behov for tjenester på grunn av funksjonshemninger**, skal føres på F253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon.
8. Utgifter til bygningsdrift og vedlikehold av kommunalt disponerte boliger og tilhørende fasiliteter, der det er en leiekontrakt mellom brukeren og kommunen, skal føres på F265 Kommunalt disponerte boliger.
9. Husleieinntekter fra beboere i kommunalt disponerte boliger skal føres på F265 Kommunalt disponerte boliger.
10. **Inntekter fra vertskommunetilskudd (HVPU) skal føres på F840 Rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd.**

258 Hjemmetjenester – ambulerende virksomhet med videre

1. Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende brukere, der tjenesten gis fra personellbase som ikke er lokalisert på samme sted som brukeren bolig.
2. Funksjonen kan omfatte følgende hjemmetjenester:

- a. Helsetjenester i hjemmet, herunder sykepleie (hjemmesykepleie) og psykisk helse- og rusarbeid
  - b. Praktisk bistand og opplæring
  - c. Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
  - d. Avlastning utenfor institusjon
  - e. Omsorgsstønad
3. Inntekter fra egenandel for praktisk bistand og opplæring, jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kapittel 2, dersom brukeren får tjenestene fra personellbase som ikke er lokalisert på samme sted som brukers omsorgsbolig. Dersom brukeren får tjenester fra personellbase som er lokalisert på samme sted som omsorgsboligen, skal inntektene fra brukers egenandel føres på F257 Hjemmetjenester – bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger med personellbase.

Presiseringer:

4. Utgifter til hjemmetjenester fra personellbase til brukere i et bofellesskap eller samlokaliserte omsorgsboliger, som er lokalisert samme sted som personellbasen, skal føres på F257 Hjemmetjenester – bofellesskap/samløkaliserte omsorgsboliger med personellbase.
5. Utgifter til virksomheter som gir både ambulerende tjenester og tjenester til brukere i omsorgsboliger som er lokalisert samme sted som personellbasen, skal fordeles forholdsmessig mellom henholdsvis F258 og F257.
6. Inntekter fra vertskommunetilskudd (HVPU) skal føres på F840 Rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd.

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Regnskapsgruppen støtter forslaget, men ønsker å presisere følgende. Når BPA går fram av veiledningsteksten både på funksjon 257 og 258, bør det presiseres at det gjelder de mottakerne som er knyttet til funksjonene. Det er viktig å kunne identifisere grunnlagstall for tjenestene (gjennom KPR eller annet) og koble disse til de to funksjonene, slik at det kan utarbeides gode nøkkeltall for hjemmetjenestene.

Regnskapsgruppen hadde ingen innvendinger til de mindre presiseringene i veiledningen til funksjonen 241, 243 og 265.

Arbeidsgruppen for barnevern fremmer forslag til enkelte endringer/presiseringer i veiledningen til artskontoplanen:

Art 050 Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser

- ~~5. Fosterhjemsgodtgjørelse (arbeidsgodtgjørelse)~~
5. Arbeidsgodtgjørelse fosterhjem og besøkshjem

Art 165 Andre opplysningspliktige godtgjørelser

~~7. Fosterhjemsgodtgjørelse (utgiftsgodtgjørelsen)~~

7. Utgiftsdekning fosterhjem og besøkshjem

Art 370 Kjøp fra private

Nytt punkt o: Kjøp av barnevernstiltak fra kommersielle/ideelle private aktører.

Art 400 Overføringer til staten

~~e. Kommunens andel av oppholdsutgifter vedrørende opphold i institusjoner (bufetat)~~

~~f. Kommunens egenbetaling for MultiSystemisk Terapi (MST) (bufetat)~~

e. Kommunale egenbetalinger for statlige barnevernstiltak

De nåværende punktene e og f foreslås slått sammen til et nytt punkt e (til en felles samlebetegnelse), og punkt g endres til punkt f. Samtidig er arbeidsgruppa i tvil om kommunale egenbetalinger til statlige barnevernstiltak hører hjemme i artsserie 4 eller 3, og de ber om KDD/regnskapsgruppa sin vurdering av dette.

Art 470 Overføring til andre

~~f. Bidrag barnevern~~

f. Tiltaksutgifter barnevern, som utgifter til livsopphold, boutgifter, andre overføringer/utbetalinger av kostnader som gjelder klient/nettverk, og ev. annet

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Regnskapsgruppen støtter forslaget, men ønsker å presisere følgende. Teksten i veiledningen til art 400 pkt e., bør presiseres slik at det går klart fram at det gjelder kommunale egenbetalinger (medfinansiering) der staten har ansvar for tiltaket. Regnskapsgruppen vurderer at kommunale egenbetalinger til statlige barnevernstiltak hører hjemme under artsserie 4. På bakgrunn av regnskapsgruppens innspill har arbeidsgruppen endret veiledningen til art 400 pkt. 3 til følgende:

e. Kommunale egenbetalinger (medfinansiering) av barnevernstiltak som staten (ved Bufetat) er ansvarlig for.

Arbeidsgruppen for samferdsel foreslår følgende presisering i veiledningen til funksjon 330 *Samferdselsbedrifter/transporttiltak*, punkt 5 (foreslått endring med rød tekst):

Funksjonen omfatter også utgifter og inntekter knyttet til parkeringshus og parkeringsanlegg, og ladestasjoner for el-biler **når ladestasjoner er oppført på offentlige parkeringsplasser, ved offentlig vei, eller andre steder som er åpne for allmenheten. Utgifter og inntekter knyttet til ladestasjoner for el-biler som er oppført utenfor kommunale bygg føres på aktuell bygg- eller tjenestefunksjon.**

Arbeidsgruppen vurderer at ladestasjoner bygges på parkeringsplasser, langs veg, mv. hører under funksjon 330, mens ladestasjoner som bygges utenfor kommunale bygg hører under den aktuelle bygg- eller tjenestefunksjonen. Arbeidsgruppen viser til at det er behov for å klargjøre disse skillene i veiledningen til KOSTRA-kontoplanen.

For funksjon 701 *Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet*, foreslår arbeidsgruppen at punkt 12 **Utgifter og inntekter knyttet til forvaltning av fiskerihavneanlegg overført fra Kystverket**, utgår fra veiledningen. Årsaken er at ansvaret for Statlige fiskerihavneanlegg ble tilbakeført fra fylkeskommunene til Kystverket i 2023.

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Ingen innvendinger.

Arbeidsgruppen for videregående opplæring foreslår at funksjon 524 *Design og håndverk* og funksjon 532 *Service og samferdsel* går ut fra 2024, da utdanningsprogrammene nå er faset ut. Funksjonene ble erstattet med de nye funksjonene/utdanningsprogrammene fra og med høsten 2020:

- 534 Design og tradisjonshåndverk (f.o.m. høst 2020)
- 535 IKT og medieproduksjon (f.o.m. høst 2020)
- 536 Salg, service og reiseliv (f.o.m. høst 2020)
- 537 Frisør, blomster- og interiørdesign (f.o.m. høst 2020)

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Ingen innvendinger.

Sak 03/23 Andre endringer i veiledningen til KOSTRA-kontoplanen for 2023

Art 400 Overføring til staten og art 700 refusjon fra staten

I veiledningen til art 400 og art 700 foreslås det å presisere at utgift og inntekter knyttet til justeringsplikt eller justeringsrett ved endring i bruk av en kapitalvare etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven og merverdiavgiftskompensasjonsloven skal føres på arten.

Art 640 Merverdiavgiftspliktige gebyrer

Omsetning av varer og tjenester i forbindelse med utenlandske NATO-styrkers forhåndslagring av militært utstyr i merverdiavgiftsområdet er fritatt for merverdiavgift fra 2023, jf. merverdiavgiftsforskriften § 6-13 punkt. 4. Det er presisert i veilederen at kommunale gebyrer med fritak for merverdiavgift ifølge § 6-13 punkt 4 skal føres på art

640. Dette fordi gebyret i sin art er innenfor merverdiavgiftsområdet, selv om fritak er gitt for enkelte mottakere av kommunale gebyrbelagte tjenester.

Presiseringer i kapittel 13 Konvertering fra NS 4102 til KOSTRA-kontoplan

Punkt 13.1.5 Balanseregnskapet – rapportering av underskudd og overskudd på selvkostområder

Ved konverteringen av balanseposter fra NS 4102 til KOSTRA-kontoplanen, er det lagt til grunn at balansepostene som hovedregel rapporteres til KOSTRA uten endringer.

Etter regnskapsloven/NS 4102 balanseføres underskudd på selvkostområder som kortsiktig fordring og overskudd på selvkostområder som kortsiktig gjeld.

Under- og overskudd på selvkostområder skal etter kommunale regnskapsprinsipper føres mot egenkapitalen og regnes ikke som kortsiktig fordring eller gjeld.

I veiledningen til kapittel 16 *Andre kortsiktige fordringer* er det presisert at underskudd på selvkost konverteres til kapittel 51 Bundne driftsfond:

Kortsiktige fordringer som skyldes underskudd til fremføring på selvkostområder, skal etter kommunale prinsipper føres mot egenkapitalen og rapporteres på kapittel 51 Bundne driftsfond.

Tilsvarende presisering er gjort i veiledningen til kapittel 32 *Annen kortsiktig gjeld*:

Kortsiktig gjeld som skyldes overskudd til fremføring på selvkostområder, skal etter kommunale prinsipper føres mot egenkapitalen og rapporteres på kapittel 51 Bundne driftsfond.

Samme presiseringer er også gjort i veiledningen til kapittel 51 bundne driftsfond.

I punkt 13.2.2 *Konvertering av balanseposter til KOSTRA-kontoplanen*, er tilsvarende presiseringer foretatt for kapitlene 16, 32 og 51.

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Regnskapsgruppen støtter forslaget. Det bør presiseres at dersom foretaket/selskapet ikke har midler på bundne fond så skal underskudd på selvkost føres mot egenkapitalen.

Sak 04/23 Splitte balansekapitler – bedre informasjon om finansiell gjeld og aktiva

(oppfølging av sak 08-22)

Det forelå et forslag om å splitte noen av dagens balanseposter for gjeld slik at en kan lage KOSTRA-nøkkeltall som gir bedre informasjon om refinansieringsrisiko.

Sertifikatlån samt obligasjonslån med forfall i neste regnskapsår er skilt ut som egne kapitler, men lån fra kredittinstitusjoner er ikke spesifisert på forfallstidspunkt på samme måte. For også å synliggjøre dette, er det foreslått å dele inn balanseregnskapet i KOSTRA-rapporteringen i tråd med tabellen nedenfor.

Dagens inndeling		Forslag til ny inndeling	
40	Pensjonsforpliktelse		
41	<i>Obligasjonslån</i>	411	<i>Utestående obligasjonslån med forfall etter neste regnskapsår</i>
42	<i>Obligasjonslån med forfall i neste regnskapsår</i>	412	<i>Utestående obligasjonslån med forfall neste regnskapsår</i>
43	Sertifikatlån	431	Sertifikatlån
45	Gjeld til kredittinstitusjoner	451	Lån i kredittinstitusjon med avdragsprofil
		452	Avdragsfrie lån i kredittinstitusjon uten forfall i neste regnskapsår (<i>med forfall etter neste regnskapsår</i>)
		453	Avdragsfrie lån i kredittinstitusjon hvor hovedstol forfaller neste regnskapsår
		454	Lån i kredittinstitusjon med sertifikatvilkår, dvs. med løpetid inntil 12 måneder

Regnskapsgruppen sin vurdering:

Regnskapsgruppen støtter forslaget med følgende presisering i teksten: Kode 452 endrer tittel til *Avdragsfrie lån i kredittinstitusjon hvor hovedstol forfaller etter neste*

regnskapsår. Regnskapsgruppen ønsket videre at det vurderes om det kan presiseres at kapittel 431 vedrører lån i markedet.

Sak 05/23 Konsoliderte årsregnskaper etter tre års KOSTRA rapportering

Etter tre år med har SSB fått en del erfaringer fra rapportering av konsoliderte årsregnskap. Datainngangen og kvaliteten er omtrent uendret i de tre årene rapporteringen har funnet sted. Rapporteringsprosenten er betraktelig lavere for konsoliderte regnskap enn for kommunekasseregnskap, og datakvaliteten er usikker. SSB skisserte derfor noen alternative retninger i det videre arbeidet:

1. Holde fast på intensjonen om å bruke konsolidert – vurdere hva som må til, og hvor aktive man skal være for å nå dette målet;
  - a. Aktivt gå inn for å oppnå dette – flere aktører enn SSB må bidra. Ev. sette et tidspunkt for når endringen skjer.
  - b. Avvente at det går seg til – forlenge overgangsperioden på ubestemt tid
2. Fortsette å bruke enkeltregnskapene – gå vekk fra intensjonen om å bruke konsolidert.

Regnskapsgruppen sin vurdering:

SSB utarbeider en målrettet oversikt over hvor utfordringene ligger og mulige løsningsforslag. «Lavhengende frukter» kan plukkes av SSB i direkte dialog med kommunene, mens større utfordringer kan vurderes i dialog med KDD i første omgang.

Sak 06/23 Eierfordeling av IKS med både kommunale og fylkeskommunale eiere

Dagens kontoplan tar ikke hensyn til at et IKS eies av både kommuner og fylkeskommuner. Årsaken er at kommuner og fylkeskommuner benytter ulike funksjonskontoplaner.

I beregningen av KOSTRA Konsern eierfordeles alle regnskap mottatt fra IKS. Eierfordelingen utføres ved å benytte eierandeler hentet fra enhetsregisteret. Enhver regnskapspost fordeles så basert på angitt andel. Etter dagens beregningsmetode kan ikke SSB ta hensyn til at IKS eies av både kommuner og fylkeskommuner. Det fører til at deler av regnskapet til IKS med både kommunale og fylkeskommunale eiere bortfaller i KOSTRA konsern nøkkeltall (fylkeskommunal andel for IKS som følger kommunal KOSTRA-kontoplan, og motsatt for IKS som følger fylkeskommunal kontoplan). SSB ønsker derfor å etablere en konvertering av for de aktuelle regnskapsandelene.

Endringen medfører brudd i tidsserien for de involverte fylkeskommunene og kommunene. Det er imidlertid ikke gitt når dette bruddet vil inntreffe. SSB har definert fire ulike tidspunkt for mulig innføring.

1. Foreslått endring implementeres fra første mulig tidspunkt uten tilbakeregning.
2. Gitt at man på et tidspunkt skal gå fra å bruke de rapporterte enkeltregnskapene som inngår i konsolideringen til det ferdig konsoliderte regnskapet i KOSTRA Konsern, så kan denne foreslåtte endringen gjøres samtidig. Ved å utføre disse to endringene samtidig reduserer vi antall planlagte brudd fra to til ett. Det blir da uten tilbakeregning.
3. Foreslått endring implementeres med tilbakevirkende kraft fra 2015.
I 2015 var det et brudd i tidsserien for KOSTRA-tabellene grunnet en omfattende omlegging av SSBs tekniske systemer. Tabellene løper i dag ikke lenger tilbake enn til 2015. Fra et teknisk perspektiv har SSB anledning til å tilbakeregne endringen uten at det må settes større ressurser på saken.
Tilbakeregning vil imidlertid medføre re-publisering av en enorm mengde tabeller. Foreslåtte endring påvirker ikke kun regnskapstabellene, men alle tabeller på KOSTRA-tjenesteområder som benytter regnskapstall.
4. Foreslått endring implementeres med tilbakevirkende kraft fra 2020.
I 2020 var det et brudd i tidsserien grunnet regionsreformen. Det vurderes derfor som en mulighet å legge det foreslåtte bruddet til samme tid.
Tilbakeregning til dette tidspunktet vil være mindre inngripende enn forslag 3 da færre årganger involveres. Det vil forårsake re-publisering av alle KOSTRA-tabeller som benytter regnskapstall for de aktuelle årene fra og med 2020.

Regnskapsgruppen vurderinger:

Regnskapsgruppen sluttet seg til SSB sitt forslag, og at implementering skjer på første mulige tidspunkt- uten tilbakeregning (alternativ 1 under pkt 1.3 i sakspapiret).

Regnskapsgruppen hadde følgende kommentarer:

- Funksjon 386 legges til SSB sin liste, og mappes mot funksjon 790.
- Funksjon 385 mappes mot 790 (og ikke 772).
- Funksjon 775 mappes mot funksjon 380.

Eventuelt

Intet.